

Warszawa, 10/12/2007r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-574487-IV/07/MK

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pan dr hab. Zbigniew Ćwiąkalski
Minister Sprawiedliwości
Al. Ujazdowskie 11
00-950 WARSZAWA

Szanowny Panie Ministrze

Jak donosi „Gazeta Wyborcza” (wydanie stołeczne z 3-4 listopada 2007 r., kopia artykułu w załączeniu), w niektórych kategoriach spraw związanych z księgami wieczystymi interesanci napotyka poważną i kosztowną przeszkodę, mogącą potencjalnie ograniczyć im dostęp do odpisów dotyczących ich ksiąg wieczystych. Otóż sądy nie czują się uprawnione do wydawania odpisów z dawnych ksiąg wieczystych, pochodzących jeszcze z czasów zaborczych i sporządzonych w językach obcych, m.in. po rosyjsku, gdyż wiąże się to z koniecznością dokonania tłumaczenia treści księgi bądź przekazania jej treści w języku obcym. Problem ten został dostrzeżony także przez Prezes Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa, która stwierdziła, iż brak jest ścisłych regulacji tego typu sytuacji.

Jak wynika z analizy obowiązujących przepisów, istotnie co do ksiąg wieczystych założonych przed 1 stycznia 1947 r., zawierających wpisy dokonane po 31 grudnia 1946 r. i niezawierających wpisów dokonanych po 1 września 1986 r. (data wejścia w życie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 14 lipca 1986 r. w sprawie prowadzenia ksiąg wieczystych założonych przed dniem 1 stycznia 1947 r. oraz utraty mocy prawnej niektórych takich ksiąg, Dz.U. z 1986 r., Nr 28, poz. 141) może powstać opisany powyżej problem. Księgi takie nie utraciły mocy prawnej - na mocy § 5 rozporządzenia - gdyż zawierają wpisy dokonane po 31 grudnia 1946 r. i dla nieruchomości objętych tymi księgami nie zostały urządzone nowe księgi - na mocy § 2 rozporządzenia - gdyż po dacie wejścia w życie rozporządzenia nie zostały sporządzone żadne wpisy. Ponadto na mocy art. 10 ustawy z 17 lutego 1960 r. o utracie mocy prawnej niektórych ksiąg wieczystych (Dz.U. z 1960 r., Nr 11, poz. 67 ze zm.), która to ustawa

dotyczy nieruchomości ziemskich objętych postępowaniem scaleniowym, wymianą gruntów lub przejętych na własność Państwa nieruchomości niepozostających w faktycznym władaniu właścicieli, księgi wieczyste, które tracą moc prawną na podstawie niniejszej ustawy, zachowują znaczenie dokumentów. Okoliczność sporządzenia księgi wieczystej w języku obcym sprawia, że wydanie z niej odpisu w języku obcym mogłoby zostać uznane za sprzeczne z art. 4 i 5 ustawy z 7 października 1999 r. o języku polskim (Dz.U. z 1999 r., Nr 90, poz. 999 ze zm.). Z kolei przetłumaczenie jej treści nie mieści się w kompetencjach sądu wieczystoksięgowego.

W związku z powyższym, na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z 15 lipca 1987 r. o RPO (Dz.U. z 2001 r., Nr 14, poz. 147 ze zm.) zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o zbadanie sprawy i rozważenie potrzeby uregulowania podniesionej kwestii.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/ Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich